

# Gemeente Westland

Jaarverslag schooljaar 2017 - 2018

Leerplicht en RMC



Met een startkwalificatie op zak hebben jongeren een betere positie om in onze samenleving te participeren. De gemeente Westland voert een actief beleid in het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim en het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. De gemeente vindt het belangrijk dat jongeren hun school afmaken. Zo bereiden ze zich voor op een toekomst waarin zelfredzaamheid een belangrijke rol speelt. Het tijdig signaleren en ingrijpen voorkomt dat het schoolverzuim grotere vormen gaat aannemen. Het afgelopen schooljaar heeft de gemeente daar verder aan gewerkt. Dit blijkt uit het jaarverslag 2017-2018, dat het college van burgemeester en wethouders heeft vastgesteld.

## 1. Inleiding

Met de meeste jongeren gaat het goed! Slechts een deel van de jongeren heeft op weg naar volwassenheid bijvoorbeeld te maken met schooluitval, verslaving en criminaliteit. Mentoren, hulpverleners, decanen en ook de leerplichtambtenaren en VSV consulents lukt het vaak om het tij te keren. Drang en dwang kan een beetje helpen, maar de jongere moet uiteindelijk zelf de keuze maken om naar school te gaan en om problemen op te lossen. Maar dit hoeven ze gelukkig niet alleen te doen.

Alle kinderen in Nederland moeten worden voorbereid op de maatschappij en de arbeidsmarkt. Hiervoor heeft de rijksoverheid de leerplicht en kwalificatieplicht ingesteld. De leerplicht houdt in dat kinderen verplicht naar school moeten. Vanaf het moment dat het kind 5 jaar is tot het einde van het schooljaar waarin het kind 16 jaar wordt, is het op grond van de Leerplichtwet verplicht naar school te gaan (leerplichtig).

Jongeren onder de 18 jaar zijn verplicht om onderwijs te volgen totdat ze een startkwalificatie (havo-, vwo-, MBO-diploma niveau 2 of hoger) hebben. Voor leerlingen van 5 tot 16 jaar is dit vastgelegd in de leerplichtwet. De kwalificatieplicht geldt voor leerlingen van 16 tot 18 jaar. Een leerling met een kwalificatieplicht gaat elke dag naar school of kiest voor een combinatie van leren en werken.

In aanvulling op de leerplichtwet regelt de RMC-wet het registreren van niet-leerplichtige deelnemers tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald. Daarnaast creëert de wet een regionale aanpak ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten. De Regionale Meld- en Coördinatiefuncties (RMC's) hebben de taak het aantal jongeren dat uitvalt of dreigt uit te vallen, in beeld te brengen en te houden. Bovendien hebben ze tot taak voortijdig schoolverlaten via trajectbegeleiding terug te leiden naar het onderwijs, zodat alsnog een startkwalificatie kan worden behaald. De doelgroep van het RMC is recent uitgebreid met jongeren in een kwetsbare positie en de schoolverlaters van het praktijkonderwijs/VSO en Entreeonderwijs.

In Westland wordt genoemde wetgeving uitgevoerd door het VSV-cluster vanuit het Werkplein in Naaldwijk.

### LEERPlicht

Je bent als kind in Nederland leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand na je vijfde verjaardag tot het einde van het schooljaar waarin je 16 jaar bent geworden.

Daarna bestaat er tot je 18de verjaardag de Kwalificatieplicht, de plicht om een havo, vwo of minimaal mbo niveau 2 diploma te behalen.

In dit document wordt voor de leesbaarheid de term 'leerling' niet alleen gebruikt voor de jongeren tussen de 5 en de 16 jaar maar ook voor de kwalificatieplichtigen van 17 jaar.

### 1.1 Cluster voortijdig schoolverlaten

Het cluster voortijdig schoolverlaten is bij de gemeente Westland onderverdeeld in verschillende functies, te weten die van leerplichtambtenaar, consultant Voortijdig Schoolverlaten en leerlingenadministratie.

### 1.2 Leerplichtambtenaar

De Leerplichtambtenaar ziet toe op de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de kwalificatieplicht voor leerlingen jonger dan 18 jaar. Leerplicht krijgt een melding van school over de afwezigheid en mogelijk achterliggende redenen van het verzuim.

Leerplicht zal samen met de school zoeken naar de oplossing. De desbetreffende leerling en/of diens ouders worden op het verzuimgedrag aangesproken. Wanneer het spijbelverzuim aanhoudt, kan de leerplichtambtenaar handhavend optreden door het verzenden van een waarschuwingsbrief, verwijzing naar HALT of het opmaken van een proces-verbaal. Daarnaast is de leerplichtambtenaar verbonden aan de zorgstructuur op de verschillende scholen. Ten slotte is de leerplichtambtenaar een ketenpartner van verschillende organisaties, die gericht zijn op hulpverlening aan de leerlingen en jongerenbeleid.

### 1.3 Consulent Voortijdig schoolverlaten (RMC)

Als jongeren dreigen uit te vallen bij het maken van de overstap naar het vervolgonderwijs of als zij 18 tot 23 jaar zijn en geen vwo-, havo- of minimaal MBO niveau 2 diploma hebben, worden zij begeleid door de VSV-consulent met als doel om op school te blijven of een goede nieuwe keuze te maken. De samenwerking tussen de jongeren en de VSV-consulent is vrijblijvend en daarom is het nog belangrijker dat de jongeren worden overtuigd om een goede keuze te maken voor de toekomst.

### 1.4 Consulent participatie

Jongeren in een kwetsbare positie en de schoolverlaters van het praktijkonderwijs(Pro), Voortgezet Speciaal Onderwijs(VSO) en Entreeonderwijs (MBO1) worden begeleid door de consulent jongeren participatie. Na het schoolverlaten stromen deze leerlingen uit naar (beschut) Werk, vervolg onderwijs(MBO1) Entreeonderwijs of dagbesteding.

### 1.5 Leerlingenadministratie

De leerlingenadministratie is verantwoordelijk voor het actueel houden van de leerlingenadministratie door het verwerken van in- en uitschrijvingen op school. Hiervoor is er een digitale koppeling met DUO. Zij signaleert het als eerste, wanneer een leerling geen schoolinschrijving heeft. Verder ondersteunt zij eerdergenoemde disciplines, voornamelijk door het registeren van verzuimmeldingen.

Door nauwe samenwerking tussen de leerlingenadministratie, de leerplichtambtenaar, jongerenconsulent en de VSV-consulent blijven alle jongeren in beeld en kan er snel worden gereageerd op veranderingen in schoolbezoek of andere bedreigingen voor hun schoolloopbaan. In samenwerking met onze ketenpartners, zoals de scholen PO, VO en MBO, SWV, SKT, Jeugdformaat, veiligheid, Patijnenburg enz. is er voor iedereen een maatwerktraject.

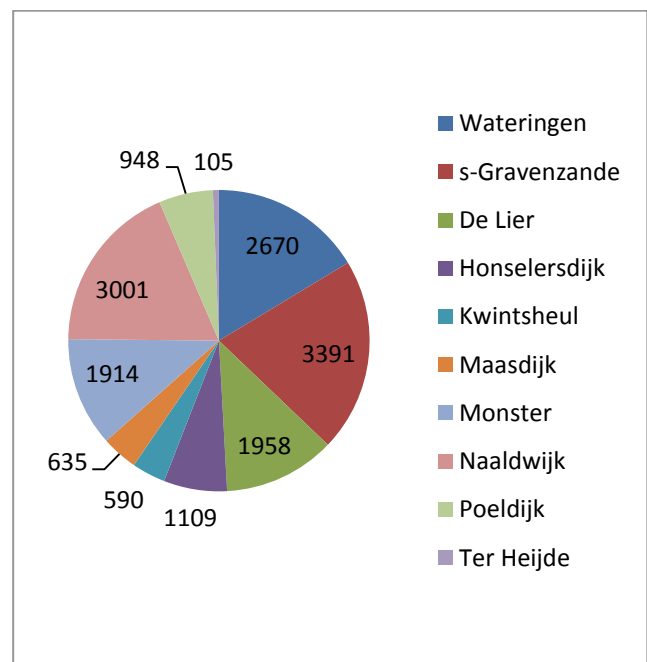
## 2. Resultaten leerplicht

### Cijfers en tabellen

#### 2.1 Verdeling over de gemeente

In de gemeente Westland wonen 16.321 leerplichtige leerlingen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. Het aantal leerlingen is bijna gelijk aan het aantal van vorig schooljaar. De meesten van hen gaan gewoon naar school zonder noemenswaardige problemen. Met een deel van deze jongeren (ongeveer 4,1%) was er afgelopen schooljaar helaas wel iets aan de hand. Ze bezochten de school niet geregeld of dreigden te verzuimen. (677 dossiers).

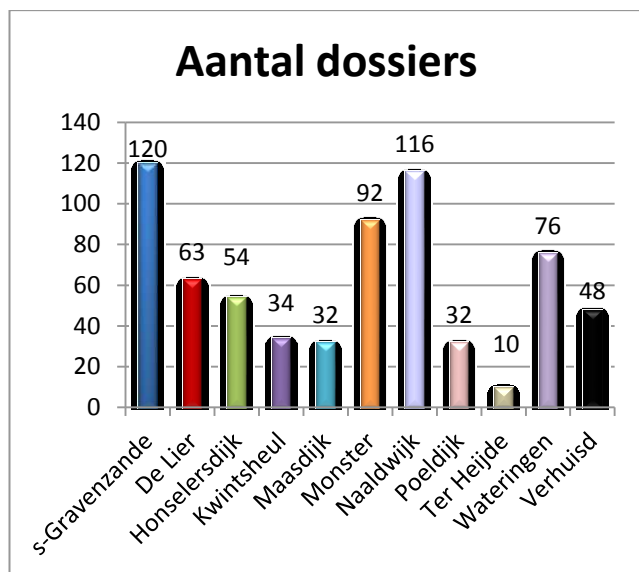
Aantal leerplichtige leerlingen (totaal 16.321)



#### 2.2 Meldingen leerlingen tot 18 jaar

De leerplichtambtenaren hebben dit schooljaar 677 dossiers behandeld. Ten opzichte van het vorige schooljaar (626) is het aantal dossiers gestegen met 51 meldingen.

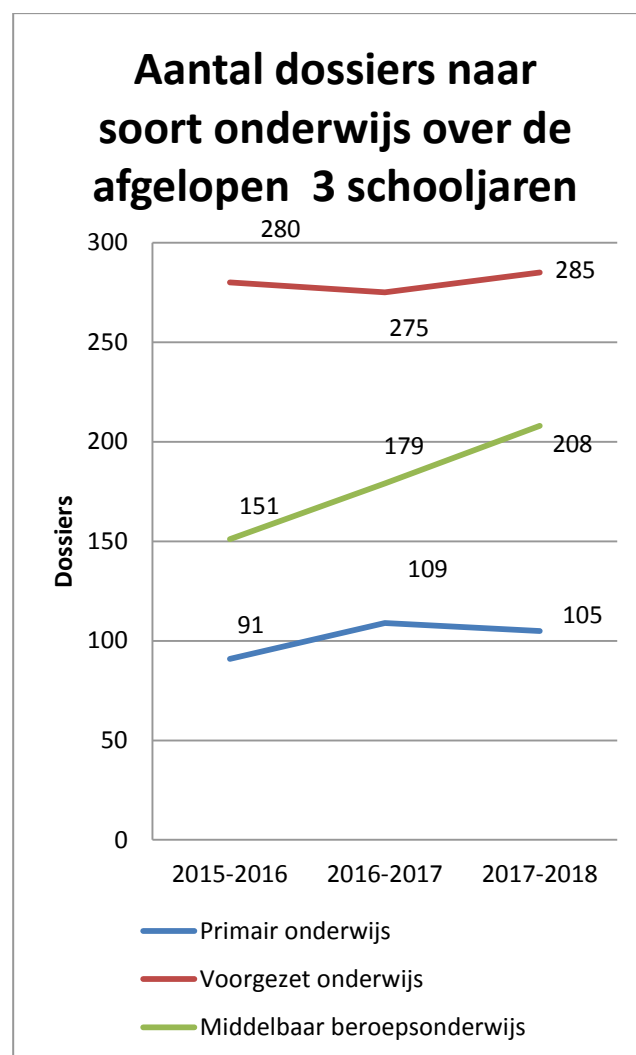
Deze stijging komt vooral door toename van het aantal meldingen van het MBO die steeds beter het schoolverzuim bij leerplicht meld.



Wanneer de meldingen verzuim en dossiers bemiddeling, vrijstelling en verlof verdeeld worden naar onderwijssoort is onderstaande verdeling van toepassing. Het verschil in het totaal aantal dossiers van 79 kan verklaard worden door het niet hebben van een schoolinschrijving ten tijde van behandeling van het dossier. (bv vrijstelling, verhuizing en uitschrijving van school na examen)

De stijging van het aantal dossiers bij het MBO zit vooral in het beter melden van verzuim door het MBO. Het aantal dossiers van het Voortgezet Onderwijs en het Primair Onderwijs is bijna gelijk gebleven ten opzichte van vorig schooljaar.

Onderwijssoort	Aantal meldingen
Primair onderwijs	105
Voortgezet onderwijs	285
Middelbaar beroepsonderwijs	208



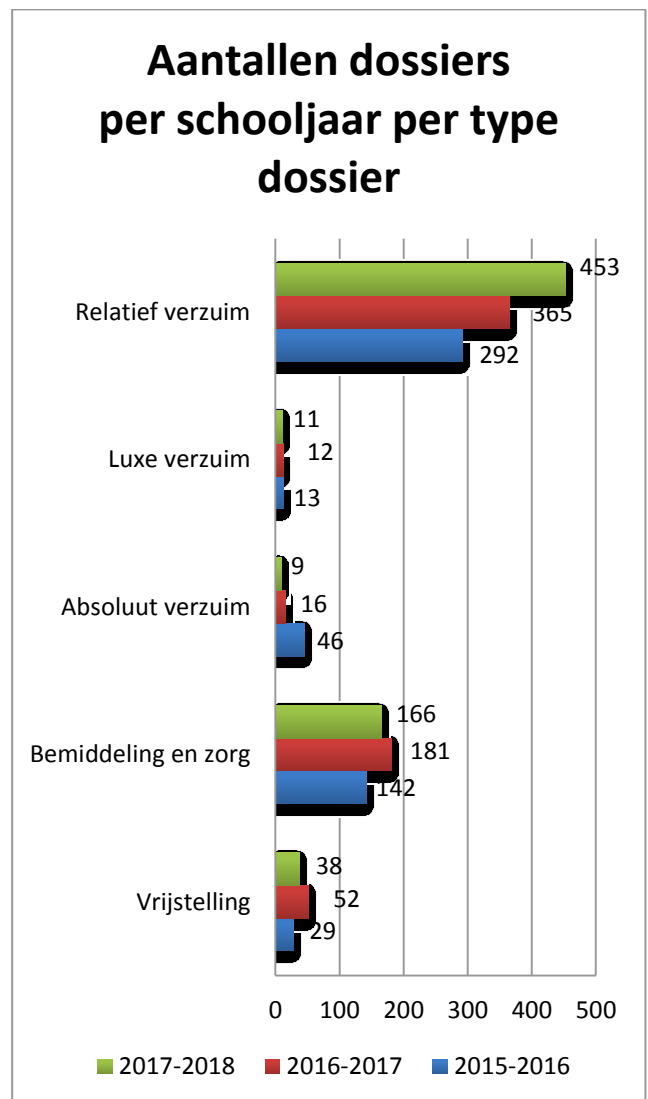
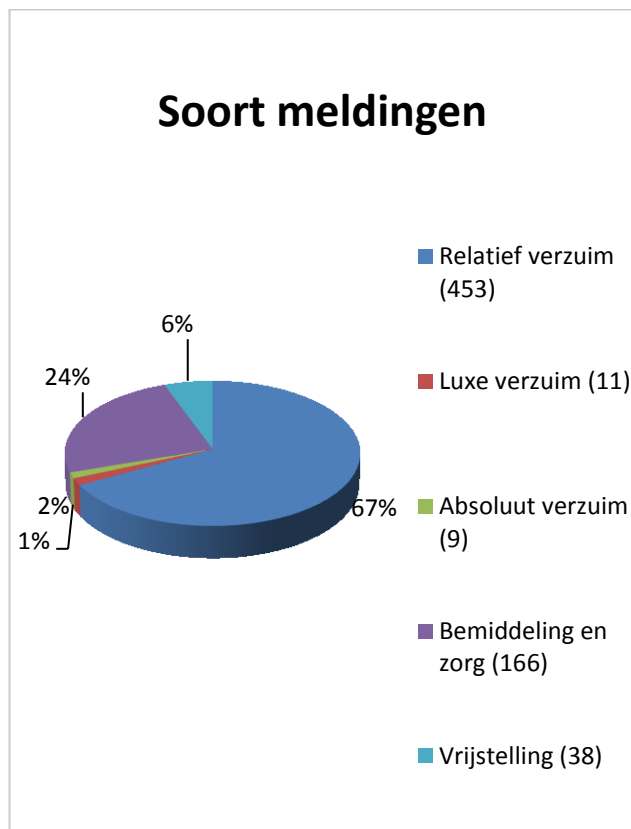
### 2.3 Soort meldingen

- **Relatief verzuim (453)** een leerling staat ingeschreven op een school, maar is zonder geldige reden afwezig en/of komt te laat. Redenen kunnen zijn: gebrek aan motivatie, psychische problematiek of een problematische thuissituatie;
- **Luxe verzuim (11)** een leerling staat ingeschreven op een school, maar is op verlof buiten de schoolvakantie zonder toestemming van de schooldirecteur of leerplichtambtenaar;
- **Absoluut verzuim (9)** een leerling staat niet (meer) ingeschreven op een school;
- **Bemiddeling en zorg (166)** de situatie rondom een leerplichtige is zorgelijk en gaat mogelijk leiden tot verzuim. Dit jaar waren er 181 bemiddelingsdossiers. Dit zijn dossiers wegens schorsing, zorgelijk ziekteverzuim of vragen aan en adviesverlening door de leerplichtamb-

tenaar;

■ **Vrijstelling en extra verlof (38)** er zijn omstandigheden die maken dat een leerling (tijdelijk) niet naar school kan. In die gevallen heeft de leerplichtambtenaar de mogelijkheid om vrijstelling van de leerplichtwet te verlenen. Dit is in principe een tijdelijke vrijstelling totdat de redenen voor vrijstelling van schoolbezoek zijn opgeheven. Daarnaast kunnen ouders extra verlof aanvragen. Opvallend is dat het aantal dossier van deze aard fors toegenomen is maar dat heeft niet geleid tot dezelfde toename van afgegeven beschikkingen verlof of vrijstelling. Daarnaast valt de stijging van het aantal aanvragen om in het buitenland naar school te gaan op. Eén van de factoren die hierop van invloed is geweest is dat er van meerdere gezinnen met meerdere kinderen aanvragen zijn geweest.

- het oproepen van de leerling en de ouders voor een gesprek bij leerplicht;
- telefonisch contact met ouders en scholen;
- het afleggen van huis- en schoolbezoeken;
- het opmaken van proces-verbaal, deelname aan overleg met de Officier van Justitie en de Raad van de Kinderbescherming;
- verzuimcontroles op scholen;
- het uitzetten van alternatieve scholingstrajecten als regulier onderwijs niet mogelijk of wenselijk is;
- deelname aan de zorgstructuur en op afroep op scholen;
- het doorverwijzen naar hulpverlening en deelname aan zorggesprekken.



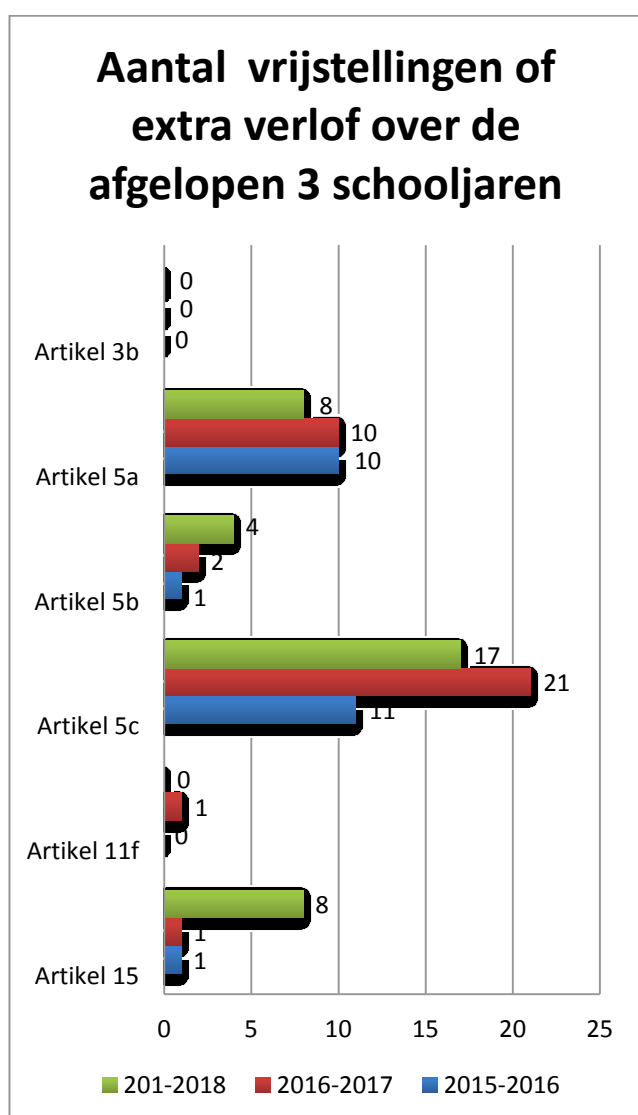
## 2.4 Afhandeling van de meldingen

Het team Leerplicht begeleidde leerlingen en ouders op verschillende manieren:

- het sturen van een waarschuwingsbrief bij licht verzuim;

## 2.5 Soort vrijstellingen

- **Artikel 3 sub b (0)** vervangende leerplicht;
- **Artikel 5 sub a (8)** door lichamelijke of psychische redenen is de leerling niet in staat onderwijs te volgen;
- **Artikel 5 sub b (4)** ouders hebben bedenkingen tegen de richting van het onderwijs,
- **Artikel 5 sub c (17)** de leerling volgt onderwijs op een buitenlandse school;
- **Artikel 11 sub f (0)** verlof wegens vakantie buiten de schoolvakanties;
- **Artikel 15 (8)** een leerling volgt ander onderwijs voor jongeren vanaf 16 jaar.



## 2.6 Processen-verbaal

De leerplichtambtenaren hebben in 2017-2018 15 processen-verbaal opgemaakt.

Daarvan waren:

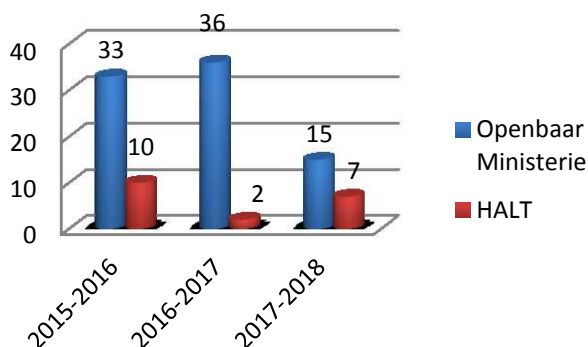
- 9 voor relatief verzuim
- 6 voor luxe verzuim
- 0 voor absoluut verzuim.

De grote daling van het aantal processen verbaal komt mede door de implementatie van de MAS (Methodische aanpak schoolverzuim) Sinds 2017 werken de leerplichtambtenaren met de Methodische aanpak schoolverzuim. Kenmerkend voor de methodiek is de sterke nadruk op preventie en vrijwillige jeugdhulp als middel om verzuim tegen te gaan. De strafrechtelijke route wordt slechts ingezet indien andere middelen zijn uitgeput.

Inmiddels is zowel het OM als leerplicht het erover eens dat het tweesporenbeleid weer meer gehanteerd moet worden en liever intrekken van het proces verbaal als het zorgtraject goed loopt, dan eerst de hele zorgroute afwachten. Een Proces Verbaal kan juist een traject richting zorg versnellen.

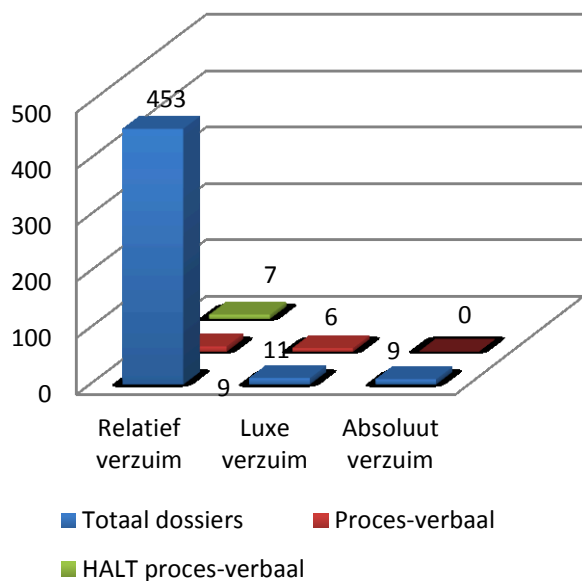
Veel mensen associëren leerplicht met 'luxe verzuim': het op vakantie gaan buiten de schoolvakanties. Dit type verzuim vormt echter maar een zeer klein deel van alle verzuimmeldingen. Totaal 473 verzuimmeldingen in het afgelopen schooljaar waarvan 11 luxe verzuim.. Van deze 11 meldingen zijn er 6 met een proces-verbaal afgedaan en 5 personen hebben een schriftelijke waarschuwing gekregen.

### Aantal processen-verbaal in de afgelopen 3 schooljaren



Ouders die hun kind niet inschrijven bij een opleiding of die een kind hebben dat stelselmatig verzuimt en waarbij ouders geen begeleiding aanvaarden, riskeren een boete. Het opmaken van een proces-verbaal en het voorkomen bij de rechter heeft niet altijd het gewenste effect. Doorlooptijden dragen er helaas niet aan bij om een lik-op-stuk beleid te voeren.

### Aantal processen-verbaal per dossiertype



## 2.7 HALT

Er is in het afgelopen schooljaar 7 keer een leerling naar Bureau HALT verwezen voor beginnend schoolverzuim. Er zijn 80 waarschuwbrieven gestuurd bij beginnend verzuim. Verder is in totaal 15 maal proces-verbaal opgesteld naar aanleiding van de verschillende soorten verzuim. Het Openbaar Ministerie (OM) bepaalt of de zaken uiteindelijk vervolgd worden. De straffen en maatregelen worden opgelegd door de rechter, na advies door de Raad van de Kinderbescherming. Eenvoudige zaken kunnen ook door het OM zelf worden afgedaan door middel van een Transactie in Persoon of op grond van de nieuwe procedure ex artikel 257a Wetboek van Strafvordering. Met deze procedure kan het OM een zaak vervolgen én bestraffen.

## 2.8 Thuiszitters

Thuiszitters zijn leerlingen die niet naar school gaan. Het gaat zowel om leerlingen die ingeschreven staan bij een school als om kinderen die nergens staan ingeschreven en geen vrijstelling van de leerplichtwet hebben. Dit heeft diverse redenen. De meeste thuiszitters gaan na verloop van tijd weer naar school. Een jongere die een vrijstelling voor de leerplicht heeft, is geen thuiszitter.

Met passend onderwijs is er meer aandacht gekomen voor de thuiszitters. Passend onderwijs streeft naar een passende plek voor ieder kind. Door goed aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de individuele leerling kan thuiszitten worden beperkt en voorkomen. Eén actieve gezamenlijke aanpak van scholen, Samenwerkingsverband, leerplicht, SKT, Schoolformaat en ouders is vaak de sleutel tot succes.

In totaal hebben wij in het verslagjaar 2017-2018 33 thuiszittende leerlingen gehad, van wie er 24 zijn teruggekeerd naar school. Naast deze formele thuiszitters volgens de definitie hebben we ook de leerlingen in beeld die geoorloofd vanwege ziekte niet naar school gaan en waar een hulpverleningstraject loopt of nog gestart moet worden. Dit waren er afgelopen schooljaar 58 waarvan 38 zijn opgelost in

het schooljaar. Deze leerlingen worden door SKT, SWV VO en SWV PO en leerplicht regelmatig besproken om de voortgang naar een oplossing te bewaken en daarmee de duur van thuiszitten zo kort mogelijk te laten zijn.

## 2.9 Netwerkbijeenkomsten ketenpartners

In het afgelopen schooljaar hebben we weer 2 keer een bijeenkomst gehad met onderwijsjeugdhulp en leerplicht met o.a. als thema 'Samenwerken in verbinding met ouders'.

Ouders, school, hulpverlening en andere betrokkenen hebben allemaal hetzelfde belang voor ogen, namelijk een optimale ontwikkeling van de jongere. Maar hoe krijg je dit voor elkaar? Hoe voorkom je dat je tegenover ouders komt te staan? Hoe communiceer je op een constructieve manier met elkaar om tot het gezamenlijk doel te komen? Wat is het verschil tussen ouderschap en opvoederschap?

Alle leerplichtambtenaren, SKT zorgregisseurs, zorgcoördinatoren, schoolmaatschappelijk werkers, jeugdartsen-verpleegkundigen en schoolondersteuners waren hierbij aanwezig.

Doel van deze themabijeenkomsten is de samenwerking te bevorderen in de aanpak van leerlingen die zorg en ondersteuning nodig hebben om hun schoolloopbaan optimaal af te sluiten met minimaal een startkwalificatie.



## 2.10 De Overstap

Elk jaar maakt een grote groep leerlingen de overstap van het voortgezet onderwijs naar het vervolgonderwijs. De gemeente monitort met name de jongeren die de overstap maken van het VMBO naar het MBO. Om in beeld te krijgen waar alle VMBO examenkandidaten vervolgonderwijs gaan volgen zijn dit jaar door de gemeente 742 brieven verzonden aan de examenkandidaten en hun ouders. In deze brief wordt de vraag gesteld of de examenkandidaten al een studiekeuze hebben gemaakt en zich hebben ingeschreven bij een vervolgopleiding. In de brief wordt ook verwezen naar de website [www.bekijkjetoekomstnu.nl](http://www.bekijkjetoekomstnu.nl) en het gebruik van de MBO gids. Ook wordt aangeraden om de open dagen van de MBO's te bezoeken.

Uiteindelijk hebben we 34 jongeren in begeleiding genomen om extra hulp te bieden in de route naar het vervolgonderwijs. Het resultaat hiervan is dat 30 leerlingen in het nieuwe schooljaar gestart zijn met een vervolgopleiding, 2 leerlingen zijn verhuisd buiten de gemeente en twee jongere hebben nog begeleiding.



### 3. De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)

Gemeenten zijn op basis van de RMC-wet verplicht regionaal inspanningen te verrichten om het aantal voortijdig schoolverlaters (jongeren zonder startkwalificatie) te verminderen. Er is sprake van voortijdig schoolverlaten als een jongere zonder een havo-, vwo- of minimaal MBO niveau 2 diploma de school verlaat.

In de wet op de RMC staan de taken van de gemeente als volgt beschreven:

- de realisatie van een sluitende melding en registratie van voortijdig schoolverlaters;
- zorg dragen voor doorverwijzing en herplaatsing van voortijdig schoolverlaters;
- het tot stand brengen van samenwerking tussen alle belangrijke partijen die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk.

#### 3.1 Landelijk

Naast de uitvoering van de wettelijke verplichting wordt er sinds 2008 extra ingezet door gemeenten en schoolinstellingen om gezamenlijk de schooluitval te bestrijden. In het kader van het regionale convenant 'Aanval op de Uitval' 2008-2011 werden landelijk en regionaal beleidsmaatregelen genomen om deze problematiek verder aan te pakken. De maatregelen hebben zowel een preventief als curatief karakter. Jongeren zonder voldoende opleiding lopen een grotere kans in de toekomst geen duurzame plaats op de arbeidsmarkt te verkrijgen of te behouden, kunnen hun talenten minder makkelijk ontplooiën, moeten vaker een beroep doen op sociale voorzieningen en dragen minder bij aan de economie.

Voor de periode 2012-2015 zijn nieuwe prestatiegerichte convenanten afgesloten tussen het ministerie van OCW, scholen en gemeenten met als doel om zich ook de komende jaren gezamenlijk in te zetten om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters verder te verminderen. Hiervoor stelt het OCW prestatiesubsidie

en de VSV-regio middelen beschikbaar. Het motto hierbij is:

**'We gaan door met wat goed gaat, maar kijken tegelijkertijd naar waar het beter kan'**

Na afloop van het 2<sup>e</sup> VSV convenant in 2016 is door het ministerie van OCW besloten om in de toekomst niet langer meer te werken met convenanten. De regionale samenwerking wordt wel opnieuw gestimuleerd door het ministerie door extra geld beschikbaar te stellen, maar de regio stelt zelf een programma op. De doelgroep van het RMC is uitgebreid. Naast de al bekende voortijdig schoolverlaters komt er nu ook de doelgroep bij van de jongeren van het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en van de niveaus van vmbo basisberoepsgerichte leerweg, ISK en MBO entree met uitstroom arbeid of onderwijs. Een regioanalyse met een gezamenlijk plan van aanpak, inclusief inzet van middelen over de maatregelen, blijft van kracht.

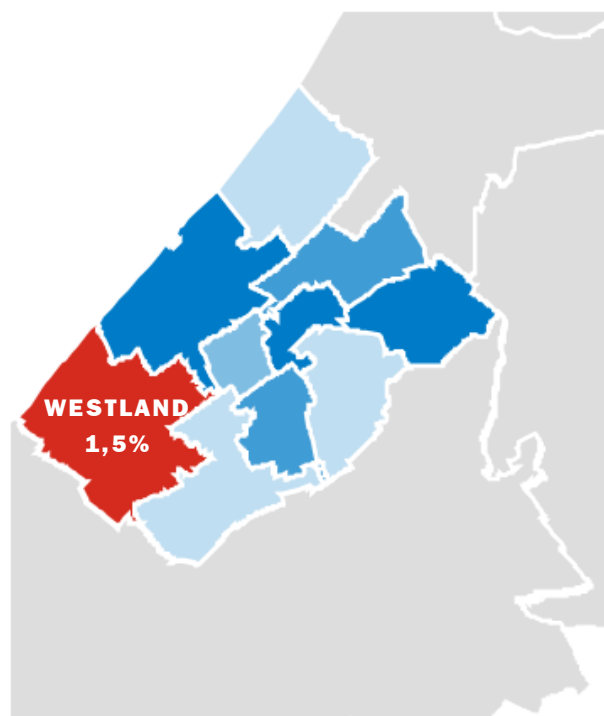
#### 3.2 Toekomst

In 2019 treedt de nieuwe RMC-wet in werking waarmee de samenwerking rond jongeren structureel wordt geborgd. Tegelijkertijd wordt de doelgroep die vanuit de RMC-functie van gemeenten wordt bediend, verduidelijkt en verruimd. Hiermee wordt tevens een extra inhoudelijke verbinding gelegd met de overgang naar de arbeidsmarkt voor deze doelgroep. De huidige doelgroep voortijdig schoolverlaters (jongeren van 12-23 die de school zonder startkwalificatie verlaten, uitgezonderd leerlingen van voortgezet speciaal onderwijs (vso) met uitstroomprofiel arbeidsmarkt of dagbesteding en praktijkonderwijs (pro) met werk) blijft. Bij deze totale doelgroep is zowel leerplicht als RMC betrokken. Daarnaast is meer aandacht voor jongeren voor wie een startkwalificatie niet vanzelfsprekend is (jongeren in een kwetsbare positie). Voor hen gaat het om het zoeken van een passende plek, in het onderwijs, werk, zorg of een combinatie daarvan. De verantwoordelijkheden voor het monitoren en begeleiden van de kwetsbare jongeren die zijn uitgestroomd uit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal

onderwijs, waren nog niet duidelijk genoeg belegd. Daarom wordt met de RMC-wet bepaald dat de gemeente (in casu RMC) de verantwoordelijkheid krijgt voor het monitoren van 16 en 17 jarigen uitgestroomd uit pro en vso alle uitstroomprofielen (met of zonder werk) en van de 18-23 jarigen uitgestroomd uit vso met uitstroomprofielen arbeidsmarkt en dagbesteding en pro met werk. Dat is een formele uitbreiding van de doelgroep. Het gaat hierbij in de nieuwe wet nadrukkelijk om de taak tot het monitoren. Begeleiding naar werk hóeft RMC niet per se te doen. RMC krijgt wel de verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van regionale afspraken over wie de jongeren begeleidt naar werk, zorg, leerwerktraject of anders. Het sluitend vangnet dus.

### 3.3 RMC-regio Haaglanden/ Westland

Op 21 september 2016 is de regionale agenda van de RMC regio Haaglanden ondertekend door wethouder Ingrid van Engelshoven van de RMC contactgemeente Den Haag (namens de gemeenten in de regio Haaglanden) en door Pierre Heijen van de contactschool Mondriaan als bevoegd gezag (namens de scholen en instellingen in de regio). Deze agenda is na een regioanalyse tot stand gekomen. In de analyse is gekeken waar de schooluitval vandaan komt en welke interventies in de afgelopen convenantperiode hebben gewerkt en met welke we willen doorgaan. De bevindingen zijn terug te vinden op de website <http://www.VSV-nee.nl/> in de regionale agenda RMC-regio Haaglanden.



### 3.4 Westland

Waar zetten we in de komende RMC agenda periode 2016 t/m 2021 in het Westland op in? VSV zorgt voor een sluitende registratie van alle jongeren tussen 16 en 23 jaar. Alle VSV"ers en dreigende uitvallers worden in beeld gebracht en gemonitord. Jongeren die zijn uitgevallen moeten worden teruggeleid naar school, werk of een combinatie daarvan. We versterken de relatie met werk en inkomen in een integrale aanpak. Uitgangspunt is dat jongeren onder de 23 jaar en zonder startkwalificatie participeren in het onderwijs, werken of een combinatie van beide doen, bijvoorbeeld via BBL trajecten.

Ons primaire doel is de jongere (weer terug) te begeleiden naar een opleiding en/of (leer)werkplek, zodat zij hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

Voor de taakuitbreiding RMC met de doelgroep pro/vso/Entree schoolverlaters is een Jongerenconsulent participatie aangesteld die de sluitende aanpak voor de jongeren met het uitstroomprofiel werk coördineert. De VSV consulent heeft extra contacten over de Entreeleeringen.

Verder blijven we actief inzetten op de Verzuimaanpak, Coaching met behulp van tra-

jecten en begeleiding vooral in de periode bij een overstap VMBO/MBO of na uitval.

Hoe ziet dit er in de praktijk uit?

Nadat wij een melding van school of via duo hebben ontvangen dat een jongere is uitgevallen (VSV-er) of een jongere voornemens is te stoppen met de opleiding, gaan wij contact zoeken en nodigen de jongere uit voor een gesprek. Als het niet lukt om de jongere per brief of telefonisch te bereiken gaan wij op huisbezoek. Jongeren van 16 en 17 jaar worden soms door leerplicht en vsv gezamenlijk in begeleiding genomen. We werken nauw samen met onze zorgstructuur SKT en WMO.. Een groot deel van de jongeren heeft naast onze hulp bepaalde zorg nodig.

### 3.5 Wat zijn de resultaten?

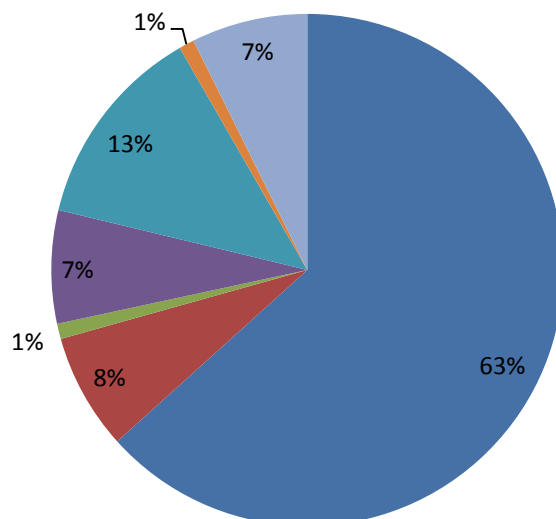
#### Hoeveel (dreigend) voortijdig schoolverlaters hadden we in 2017-2018?

Dit jaar zijn er 513 jongeren aangemerkt als (dreigend) voortijdig schoolverlater. De VSV-registratie is van toepassing op jongeren van 12 jaar tot 23 jaar. Het overgrote deel van de meldingen betreft jongeren in de leeftijd van 16 tot 23 jaar. Indien er sprake is van leerplicht wordt de melding in eerste instantie door de leerplichtambtenaar behandeld. Vaak wordt er met de VSV-consulent samengewerkt of de consulent jongeren participatie indien het een leerling van het Pro/VSO betreft.

Van de 513 (dreigend)VSV'ers zijn 98 jongeren eerder (voor het verslagjaar) uitgevallen. Dit zijn de zogenoemde oud-VSV'ers. Van de 513 (dreigend) VSV'ers zijn er in hetzelfde verslagjaar weer 328 gestart met een (andere) opleiding, 5 jongeren zijn verhuisd, 38 jongeren zijn gaan werken zonder sterkwalificatie, 5 jongeren willen geen bemiddeling, 37 zijn nog in begeleiding, 67 hebben hun sterkwalificatie gehaald en 38 jongeren vallen onder overig. (onder andere. 23 jaar, naar buitenland, zorgtraject).

### Uitstroomredenen begeleide VSV'ers

- Terug naar opleiding - ook particulier (328)
- Werk - nog zonder startkwalificatie (38)
- Wil geen bemiddeling (5)
- Nog in begeleiding (37)
- Startkwalificatie behaald (67)
- Verhuisd (5)
- Overig (38) - 23 jaar; Wajong; Zorgtraject



Er zijn 492 verzuimmeldingen 18+ binnengekomen, waarvan na interventie door school en de VSV consulent de meeste jongeren hun opleiding weer hervat hebben.

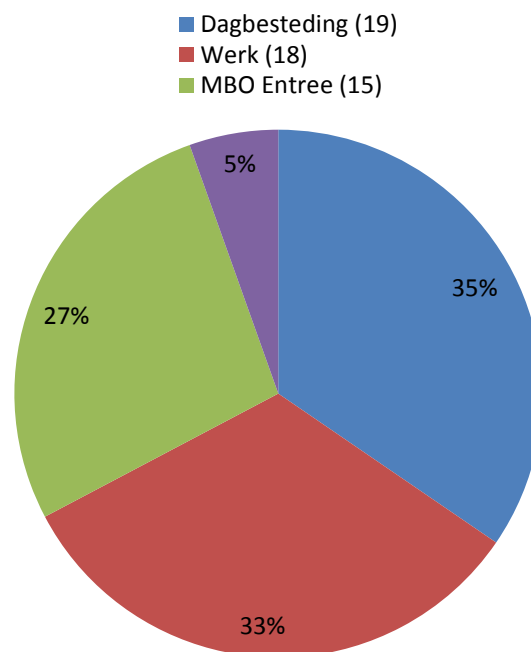
### 3.6 Pro/VSO leerlingen

De gemeente/RMC is met de invoering van de nieuwe RMC wet 2019 verantwoordelijk voor een nieuwe groep jongeren: de schoolverlaters vanuit Pro-Vso onderwijs. Deze leerlingen hebben verschillende uitstroomprofielen, (beschut) Werk, Entreeonderwijs(MBO1) en dagbesteding. Voor elke schoolverlater zal er een overleg met netwerkpartners, ouders en leerling worden gehouden. In dat grote overleg worden er afspraken gemaakt zodat na het schoolverlaten van de leerling iedereen weet wat het vervolg zal zijn en geen leerling tussen wal en schip valt. De samenwerking tussen de ketenpartners zoals de scholen, SKT, gemeente en Patijnenburg is voor deze doelgroep noodzakelijk en ook regionaal worden er goede samenwerkingsafspraken gemaakt.

### 3.7 Wat zijn de resultaten?

De consulent jongeren participatie heeft 55 schoolverlaters van het Pro/VSO onderwijs begeleid. De meeste leerlingen zijn voor begeleiding door de Pro-VSO scholen aangemeld bij de gemeente. Van deze groep zijn 18 leerlingen uitgestroomd naar werk, 19 leerlingen naar dagbesteding via de Wet langdurige zorg (WLZ) of WMO. Ook zijn de schoolverlaters, indien nodig, in beeld gebracht bij het Sociaal Kern Team, 15 leerlingen zijn doorgestroomd naar een vervolgopleiding (Entreeonderwijs), en 3 leerlingen naar ander vervolgonderwijs (MBO2/3/4).

### Uitstroomredenen begeleide Pro/VSO leerlingen.



### 3.8 Wat zijn de uitvallers en waar komen ze vandaan?

Er wordt al veel aandacht besteed aan de overgangsfase VMBO-MBO, maar toch blijkt veel van de uitval tijdens het eerste verblijfsjaar op het MBO plaats te vinden. Ook de uitval na een overstap binnen het MBO is groot. Er zijn verschillende redenen waarom leerlingen hun opleiding beëindigen. Het gaat vaak om een verkeerde beroepskeuze, tekort aan leerbanen, mismatch deelnemer-leerbaan, gebrek aan motivatie of problemen in de privésfeer. Soms is onbekend wat de reden van uitval is omdat ze al buiten beeld waren van de school.

Er is een stijging op het MBO van niveau 3 en 4 zichtbaar. Regionaal in Haaglanden loopt nu naar deze groep uitvallers een onderzoek om de oorzaken hiervan in beeld te brengen en wordt er ook gekeken naar de interventies die zijn ingezet, maar die uitval niet hebben voorkomen.

### 3.9 Hoe worden voortijdig schoolverlaters begeleid?

De school is primair verantwoordelijk om uitval te voorkomen en ondersteuning te bieden. Als de problematiek school-overstijgend is of de jongere is al uitgevallen, dan wordt deze na melding door de leerplichtambtenaar of de VSV-consulent uitgenodigd om te kijken wat er nodig is. Jongeren tot 18 jaar vallen onder de kwalificatieplicht en worden door de leerplichtambtenaar begeleid. Bij jongeren van 18 tot 23 jaar vindt de begeleiding op vrijwillige basis plaats.

Er wordt altijd contact gezocht met de school van herkomst om zoveel mogelijk gezamenlijk het traject uit te stippelen. Begeleiding kan variëren van advies en bemiddeling naar school tot intensieve begeleidingstrajecten, waarbij de samenwerking gezocht wordt met hulpverlenende instanties. Het grootste deel van de begeleiding wordt door de VSV-consulent zelf uitgevoerd. Zij kunnen het instrument de educatiemeter inzetten om een nog beter beeld van de jongere te krijgen. Ook kunnen zij coaching trajecten inzetten bij Jeugdformaat als er teveel belemmeringen zijn om op korte termijn te kunnen starten met onderwijs of werk.

Met het jongerenwerk is er in het afgelopen schooljaar in de aanpak van 4 VSV jongeren samen gewerkt. Het resultaat van deze aanpak is dat de jongeren in beeld blijven en ook als ze even niet gemotiveerd zijn wel een aanspreekpunt hebben. Als de tijd rijp is kunnen ze opnieuw door de VSV consulent worden opgepakt en in traject worden genomen richting school, werk of een combinatie van beide

### 3.10 Huisbezoeken

Als de VSV consulent een jongere die aange-merkt wordt als voortijdig schoolverlater niet kan bereiken, gaan we op huisbezoek. Tijdens het schooljaar 2015/2016 hebben er 51 huisbezoeken plaatsgevonden. 9 jongeren zijn 2 maal bezocht en 1 driemaal.

Er zijn 33 jongeren totaal bereikt met het volgende resultaten: 12 jongeren zijn met een opleiding gestart, 5 jongeren zijn aan het werk gegaan, 4 jongeren zijn verhuisd. Een jongere zit in een inburgeringstraject, 5 jongeren worden nog begeleid, 4 jongeren willen geen begeleiding, 2 jongeren zijn 23 jaar geworden.

### 3.11 Verlenging instrumentarium voortijdig schoolverlaten

Gemeenten en scholen RMC Haaglanden hebben zoals eerder vermeld samen een nieuw vierjarig plan van aanpak ingediend bij OCW. Dit plan bevat maatregelen om uitval tegen te gaan, maar ook om jongeren in een kwetsbare positie te helpen.

De regiomiddelen VSV worden vanaf schooljaar 2016-2017 t/m 2020 op de volgende maatregelen voortgezet

#### Maatregelen gemeenten (curatief)

1. RMC-casemanagement
2. VSV-trajecten
3. Coachingstrajecten
4. Loopbaanbegeleiding tijdens overstap VO-MBO

#### Maatregelen onderwijsdeel (preventief)

1. Regionale Pluscoachvoorziening
2. Flexservice mbo
3. Flexservice vo
4. Maatwerktrajecten Onderwijs/Arbeidsmarkt

### 3.12 Entreeonderwijs MBO Westland

In het schooljaar 2016-2017 is er gestart met de entreeopleiding op het mbo Westland. De entreeopleiding bereidt jongeren voor op de arbeidsmarkt of doorstroming naar een mbo-2-opleiding.

De opleiding is niet nieuw in Nederland, wel in Westland.

Leerlingen krijgen onderwijs op school en in de beroepspraktijk. Zij krijgen intensieve en vaak individuele coaching en loopbaanbegeleiding. Er is een goede samenwerking tussen Entree Westland en de VSV consultants van de gemeente. Ook het Sociaal kernteam is met een vaste zorgregisseur goed aangesloten voor deze kwetsbare jongeren. Door deze preventieve aanpak voorkomen we uitval.

## 4. Maatwerk

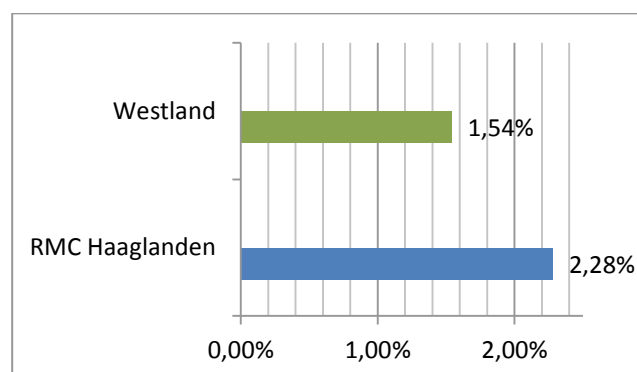
### 4.1 Sturen op schooluitval met cijferinformatie

Cijferinformatie over schooluitval biedt aanknopingspunten om in proces, aanpak en samenwerking, structurele verbeteringen aan te brengen binnen een regio tussen gemeenten, mbo-instellingen en VO-scholen. De website <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vsv/> biedt een overzicht aan cijferproducten en bronnen met informatie over schooluitval.

In onderstaande tabel is een vergelijking gemaakt tussen onze gemeente en de landelijke cijfers. De cijfers laten zien dat wij onder het landelijk gemiddelde scoren en dat is positief maar er is wel een lichte stijging t.o.v. het vorig jaar. Deze komt vooral door de drempelloze instroom op het Entreeonderwijs. Soms starten leerlingen tegen het advies in van de verlatende school met Niv 1 op het MBO, terwijl een route richting werk beter op zijn plaats is. Deze leerlingen vallen uit en worden een VSV'er.

GEMEENTE WESTLAND 2016-2017

deelnemers	vsv'ers	% vsv
8.702	134	1,54%



RMC HAAGLANDEN CIJFERS 2016-2017

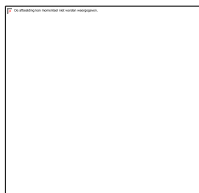
deelnemers	vsv'ers	% vsv
75.171	1666	2,28 %

### 4.2 VSV Westland op Facebook en App

Het VSV team beheert een app, Facebook pagina en Twitter account: JAS (Jongeren Aan de Slag). Inmiddels zijn er 1788 likes op Facebook, 622 app gebruikers en 111 volgers op Twitter.

Het gehele VSV-team heeft nu een smartphone, waarmee gebruik van WhatsApp kan worden gemaakt. Hierdoor zijn de jongeren snel te bereiken en zijn de lijntjes kort. Waar het via deze weg niet lukt, volgt er altijd een huisbezoek aan de jongeren om zo goed mogelijk alle jongeren tot 23 jaar in beeld te houden en indien nodig een aanbod voor begeleiding te doen.

Via social media informeren VSV-consulenten van gemeente Westland de jongeren over opleidingen, open dagen en beroepskeuze. Daarnaast worden hier dagelijks (leerwerk)banen gepresenteerd en wordt er een aanbod gedaan voor begeleiding.



Met JAS (Jongeren Aan de Slag) wil VSV duidelijk maken dat het belangrijk is aan de slag te gaan. Belangrijk is dat jongen in beweging komen of zijn. Aan de slag met een

opleiding, aan de slag met werken of aan de slag met het vinden van de juiste zorg om zodoende verder te kunnen. Niks doen zou geen optie moeten en/of kunnen zijn.

## DOWNLOAD ONZE JAS APP

(dit kan via de QR-code)



## LIKE ONS OP FACEBOOK

[www.facebook.com/JongerenAandeSlag](http://www.facebook.com/JongerenAandeSlag)

## VOLG ONS OP TWITTER

@JASWestland

## 5. Ontwikkelingen

### Variawet

Vanaf 1 augustus 2018 is het voor leerlingen met een psychische of lichamelijke beperking in het primair en voortgezet onderwijs mogelijk om een op maat gemaakt onderwijsprogramma te volgen. Hiermee kan worden afgeweken van het minimum aantal uren onderwijstijd. Het bevoegd gezag kan hiervoor instemming vragen aan de inspectie. In het speciaal onderwijs bestaat deze mogelijkheid al een aantal jaar. Tot nu toe kreeg een gedeelte van deze leerlingen vrijstelling van onderwijs en gingen zij (tijdelijk) niet naar school.

### Ambtsinstructie leerplicht/RMC

Er komt een geactualiseerde ambtsinstructie aan voor medewerkers leerplicht/RMC. In de geactualiseerde instructie worden de AVG en de vernieuwde meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld verwerkt. De regionale instructie komt in regionaal verband tot stand.

### Diploma praktijkonderwijs

Leerlingen in het praktijkonderwijs(Pro) krijgen voortaan ook een schooldiploma. Het diploma is geen startkwalificatie, maar wel een

prachtige erkenning voor hun prestaties. In het verleden kregen ze een getuigschrift.

## 6. Speerpunten

### Speerpunten voor het komende schooljaar

- PO verzuimmeldingen via DUO Thema dag van de leerplicht 2019
- VO thuiszitters netwerkaanpak met ketenpartners (SKT, SWV en Schoolformaat)
- Intensivering aanpak jongeren in een kwetsbare positie. Verbinding integrale aanpak dienstverlening.
- Outreachend aanpak oud VSV'ers.
- Taakuitbreiding RMC met de doelgroep pro/vso/Entree.
- Inrichten monitor onzichtbare jongeren zonder Startkwalificatie en inkomen.
- Verbinding onderwijs arbeidsmarkt lokaal en regionaal.

## 7. Begrippen

BBL	Beroepsbegeleidende Leerweg
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOL	Beroeps opleidende Leerweg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs (voorheen IB-groep)
ZAT	Zorgadvies team
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MAS	Methodische aanpak schoolverzuim
PO	Primair onderwijs (basis- en speciaal onderwijs)
PrO	Praktijkonderwijs
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (voortijdig schoolverlaten)
ROC	Regionaal Opleidingscentrum (MBO)
SWV VO	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs
TRIP	Transactie in Persoon
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps- onderwijs
VO	Voortgezet onderwijs
VOROC	Volgsysteem voor de overstap van VO naar ROC
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig Schoolverlaten

## 8. Colofon

Het jaarverslag leerplicht is een uitgave van de gemeente Westland, afdeling leerplicht/RMC. Het uitgeven van een leerplichtverslag is een wettelijke verplichting. Burgemeester en wethouders brengen jaarlijks verslag uit aan de raad over het laatste afgesloten school- of cursusjaar met betrekking tot het door de gemeente gevoerde beleid voor de handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht. Ook worden de resultaten van het beleid in dit verslag gepresenteerd.

### Datum

Januari 2019

### Contact en informatie:

Gemeente Westland Werkplein  
Ambachtstraat 10  
2671 CN Naaldwijk

Postbus 150  
2670 AD Naaldwijk

Telefoon: 14 0174

E-mail: [leerplicht@gemeentewestland.nl](mailto:leerplicht@gemeentewestland.nl)

Website: [www.gemeentewestland.nl](http://www.gemeentewestland.nl)